

Sedaj udarijo vstaši na Turke in jih zaženejo v pobeg. Ob enem vzamejo turško vas Plano in odženejo več 1000 ovac in 100 konjev. Veselje bilo je med vstaši veliko. Nekateri so začeli kuhati, peči, jesti in piti in dobre volje biti, drugi so se razškopili daleč na okrog. In to je bilo vsem na nesrečo. Kajti Rauf-paša je pomikajé se po noči nazaj vedno več nove vojske nabral in je drugi den v jutru naglo Kristijane in nenadno prejel, jih mnogo usmrtil, ostale pa razpršil in brez vse težkoče obleganim Turkom v Nikšiću potrebne pomoči v trdnjavo spravil. Vstaši so sedaj na svojega sicer jako prebrisanega in srečnega vojvoda Peko Pavloviča zaradi te nesrečne malomarnosti hudi in razsrdjeni. Bodo pač morali drugič opazniši biti!

Za poduk in kratek čas.

Potovanje v Rim, Neapol in domu.

XXII.

Pred vsem vabi k sebi romarja grob sv. Petra, kateri je pod veličastno kuplo in plava v morju svetlobe; vedno gori 89 svetilnic. Res prekrasen pogled! Vsakega stanu, starosti in spola ljudi najdeš tukaj pobožno klečečih na kolenih, ki častijo sv. ostanke namestnika Kristusovega in kažejo svojo versko pokoršino do apostolskega sedeža. Tukaj najdeš imenitnih in prostih, bogatih in revnih, beraški plašč zagledaš zraven svetle dragocene suknje, duhovne in posvetne vernike raznih narodov in jezikov; tukaj se djansko kaže, da smo vsi otroci nebeškega Očeta, da smo si vsi bratje in sestre po Kristusu, da med nami drugega razločka ni, kakor večje zaslužnje v pobožnem življenju. Kdor pride v Rim iz verskega namena, in tedaj prinese s seboj verno srce, ta, ako je kdaj pobožno molil ali ne, tukaj bo to gotovo storil na grobu sv. Petra. Vse druge misli in skrbi človeka zapustijo, le ena želja mu ostane, namreč svojo pobožnost zvesto opraviti, in oslišanje sprostiti.

Pred grobom v zagrajeni globljini kleči krasna velika podoba Pija VI., ki je žive dni dostikrat sem zahajal in goreče častil imenitni grob svetega Petra.

Tik za grobom stoji papežev altar; na Božični in Velikonočni praznik in na den sv. Petra in Pavla z veliko svečanostjo papež na njem mešujejo. Baldahin nosijo 4 bogato pozlačeni zasukani stebri iz rudnine, cela visočina meri 29 metrov, to je višina lepe palače, in vendar se očesu na prvi pogled to ne vidi kaj izrednega. To bodi bralec v dokaz, kako visoka da je cerkva sv. Petra, če se tolik baldahin v njej skoro skriva. Ta velikost sama pravo velikost cerkve sv. Petra na Vatikanu skrivlja. Še bolj to spoznaš, ako vzdigneš glavo in oko obrneš, rekel bi, v skoro nedogledno višino kuple. Človek kar strmi o tem čudežu zi-

darstva. Kuple visokost in širina se pri prvem obiskovanju ne da spoznati. Večkrat ko sem prišel v cerkev, bolj sem spoznaljeno neznano prostranost.

Čudovita kupla stoji na 4 silovitih stebrih; vsak meri v okrogu 71 metrov; na vsakem stebri na visokem stalu ponosno stoji kamnata podoba, in sicer sv. Veronike, Helene, Longina in sv. Andreja. Nad vsako podobo je mostovž, na katerem se po velikih praznikih vernikom za počastenje izpostavljajo svetinje: 1) Obrisalo sv. Veronike — volto santo — v kterega se je božji Sin na krvavem potu na Kalvarijo obrisal, in jemu vtisnil svoje sveto obličje. Poročnje se, da ga je Veronika sama v Rim prinesla. 2) V stebri sv. Helene je shranjen zanimiv kos pravega križa Kristusovega. 3) Na tretjem se čuva sulica, s katero je vojak Longin sveto stran Gospodovo na križu prebodil. Sv. Helena jo je našla zraven križa pod zemljo. 4) V slednjem se nahaja glava brata sv. Petra, sv. apostola Andreja; Piju II. jo je Morejski knez, Demetriji, v Rim prinesel. Brezverski prekucahi so jo leta 1846 ukradli in pred vrata mestnega zida vrgli. Na veselje vernikom bila je med Porta Cavaleggiere in Porta S. Pankrazio najdena; na mestu, kjer je ležala, so Pij IX. na spomin srečnega najdenja čedno podobo sv. Andreja postavili.

V podnožju kuple je mozajčni napis: Tu es Petrus — ti si Peter itd. vsaka črka je 7 črvljev visoka, očesu pa se zdi, da ne meri več, kakor mali pedenj. Tako se oko moti pri vsakem pogledu!

Na desnem od groba sedi na tronu lépa podoba sv. Petra; Leon Veliki jo je postavil; izlila se je iz brona podobe malika Jupiterja, ki je stala nekda na Kapitoliju. Zanemiv pomen! Sv. Peter je z mečem sv. križa paganske bogove v Rimu premagal, jihove prestole prekuenil, jih iz mesta pregnal; v spomin slavne zmage mu služi prvi malik Jupiter sam. Po velikih praznikih podoba v papežovo slovesno obleko oblečejo. Navada je podobi desno nogo poljubljevati in se nje s čelom dotikati. Od samih poljubov in dotikov je že precej oglodana. Poljub pomeni ljubezen in spoštovanje do sv. Petra in jegovega namestnika, dotik s čelom voljno pokoršino pameti v verskih resnicah, ktere uči vidljivi naslednik Kristusov. Baldahin nad podobo je bil leta 1871 ponovljen in ozalšan; nad njim visi krasna slika Pija IX. na spomin 25. letnega papeževanja.

(Nastavek prihodnjic.)

Dvanajst starih prerokovanj, ki se bodo pred prihodom Antikrista dopolnile. Tiste dni bodo 1. Duhovni brez spoštovanja. 2. Sodniki brez pravičnosti. 3. Zakonski brez zvestobe. 4. Bogatini brez usmiljenja. 5. Ubogi brez ponižnosti. 6. Ženske brez srama. 7. Otroci brez strahu. 8. Stari brez uma. 9. Mladi brez sramežljivosti. 10. Podložniki brez pokoršine. 11. Kralji in cesarji brez

oblasti. 12. Ljudstva brez pobožnosti. Do leta 1890 bo baje vse skupaj. —

Smešničar 2. Nek mož je na večer rajši sedel v krčmi, kakor da bi doma večno grmenje svoje hude žene poslušal. To je žena spoznala in sklenila tiho biti. Moža je nenavadno molčanje osupnilo. Prižge luč, posveti po izbi v vsak kot, kakor da bi kaj iskal. Žena v postelji se dolgo premaguje a naposled le ne more strpeti ter spregovori: i kaj pa iščeš? Mož jej odgovori: tvoj jezik; mislil sem da si ga res zgubila. M. P.

Vabilo

na občni zbor za stavljenje Slomščekovega spomenika 11. jan. 1876, ob 2. popoldne v Mariborski čitalnici.

Načrt: 1) nagovor g. predsednika, 2) splošno poročilo tajnika o stavljenju Slomščekovega spomenika 3) poročilo denarničarja 4) poročilo tajnikovo in potem posvetovanje o odborovih nasvetih gledé a) nagrobne plošče, plošče za Slomščekov dom in slike pri krstnem kamnu v Ponkvi b) gledé glavnega spomenika v stolni cerkvi in c) gledé porabe ostalih še denarjev, 5) sklep zborovanja, 6) sledi veselica s petjem in tombolo, pripravljena od čitalničarjev došlim zbornikom na čast! Na zbor povabljeni so: 1) vsi dekanji na Slovenskem, 2) vsi predsedniki slovenskih čitalnic, 3) vsi uredniki slovenskih listov, in 4) odlični domorodci od odbora posebi povabljeni.

V Mariboru, 5. januarja 1876. Ožji odbor.

Razne stvari.

(Milodari za hercegovinske in bosenske rodbine). Č. g. Božidar Poglšek, župnik v Zavodnjah; g. Jož. Divjak v Framu 1 fl.; g. V. Sok pri sv. Marjeti 1 fl.; č. g. J. Satler, župnik v Monsbergu 6 fl. 20 kr., č. g. Ant. Suhač, kaplan 1 fl. G. M. Robič pri sv. Miklaužu poslal del svoje zbirke, namreč sam je daroval par nogovic in rokovic, potem č. g. K. Majhenič župnik 1 fl., J. Skuhala, kaplan 1 fl., gg. posestnika Pajek 1 fl., Bratko 1 fl., g. nadučitelj Repič 1 fl. in č. g. J. Trampuž, župnik pri sv. Bolfauku 2 fl. Prenesek 35 fl. 55 kr. Skupaj 54 fl. 75 kr. Dalje prihodnjič.

(Nasledki neprevidnosti.) Žena nekega drvarja na Arlici nad Mariborgom je v hiši dimnjači lan sušila. Lan se nagloma užge. Sedaj namesto da bi ogenj gasili z vodo, ki je v škafih stala, so ga z odejami dušili in naposled srečno zadušili. Toda pri nevarnem delu so se 3 odrašeni in 3 otroci hudo opekli. Eden odrašen in 1 otrok je na ranah umrl.

(G. Seidl) in jegovi volilci so morali pri kasini in „zur Stadt Wien“ pred 3 leti dolžni ostati,

kar so na den volitve ondi zajeli in zapili, sicer se nebi sedaj med kmeti govorilo, da se dotičnim jedežem in piježem iztrjevalni listi dpošiljajo. Slovenci smo vse pošteno plačali!

(Govor g. Hermana) priložen „Sl. Gosp.“ bodi odgovor „Slov. Narodu“ št. 260 l. l. Pisatelj si lahko popravi svoje napačne misli o deželni avtonomiji v federalističnem pomenu.

(Obžalujemo,) da se je v dveh dopisih iz Ponkve zlorabila naša potrežljivost, žalila ljubezen do bližnega in raznašal vrli narodnjak g. Korše! Sedaj pa: mir vam bodi!

(G. Kasesnik) šolski nadzornik v Jarenini je odstavljen, a mesto njega mestjan dr. Duhač postavljen. Kaj to pomeni, si lahko Jareninčani sami domislijo!

(Na železnicah) pripravljajo sedaj posebne vagone, v katerih se bodo zamogle žive ribe prevažati brez vsake nevarnosti.

(Za društvo duhovnikov) so nadalje vplačali č. g. Korošec, Plaskan, Zorko, Voh Jern., Zupančič po 11 gld. in Verk 5 gld.

(Dražbe) 7. jan. Jož. Lušnik (2.). — 10. jan. Štef. Ašinger v Zavraču 561 fl. — 12. jan. Jan. Novak v Steinlugru, Juri Skrbinek (2.), Jož. Braunek (2.), Jan. Sorijan v Kulmbergu 180 fl. Marija Beuc v Stattenbergu. — 13. jan. Anton Gabrček v Gabrei 2235 fl. — 14. jan. Karl Jöbstl v Gomileah 5000 fl. Jan. Smol 820 fl. — 15. jan. pohišstvo Romičevo; Mart. Erjavec 2413 fl. in Dominik Čolnik na Drvanji 25.262 fl.

Listič uredništva: g. J. V. v S. 4 funta. — Dopisi iz Ptujja, Koroškega in Zemonja, Žreč, Mozirja, in odgovor g. S. v R. prihodnjič.

Tržna cena	V	V	V	V	V
pretekli teden	Maribor	Ptuj	Celje	Varaždin	Celovec
	fl.	fl.	fl.	fl.	fl.
	kr.	kr.	kr.	kr.	kr.
Pšenice vagon	4 80	4 60	4 80	4 60	5 50
Rži	3 70	3 80	3 85	3 50	3 90
Ječmena	3 40	3 —	3 25	—	2 90
Ovsa	2 10	2 15	2 50	—	2 —
Turšice	3 10	2 70	3 20	2 30	2 50
Ajde	2 70	2 40	—	2 30	3 —
Prosa	3 10	2 45	2 90	—	2 —
Krompirja	1 50	1 20	1 20	1 20	— 10
Sena cent.	1 40	1 60	1 40	1 60	1 —
Slame (v šopkih)	1 50	—	1 45	—	1 5
„ za steljo	1 10	1 —	1 20	2 —	— 90
Govedine funt	— 24	— 26	— 26	— 20	— 23
Teletine	— 29	— 28	— 30	— 22	— 26
Svinjetine	— 28	— 28	— 28	— 28	— 30
Slanine	— 32	— 32	— 36	— 40	— 45

Najnovejši kurzi na Dunaju.

	fl.	kr.
Zedinjeni drž. dolg (100 gl.) 4 gld. 20 kr. %	69	40
Upne (kreditne) srečke po 100 gl. prvotne vrednosti, brez obresti, pa s 4kratnim srečkanjem	167	
Ažijo srebra	104	10
zlatá	5	31